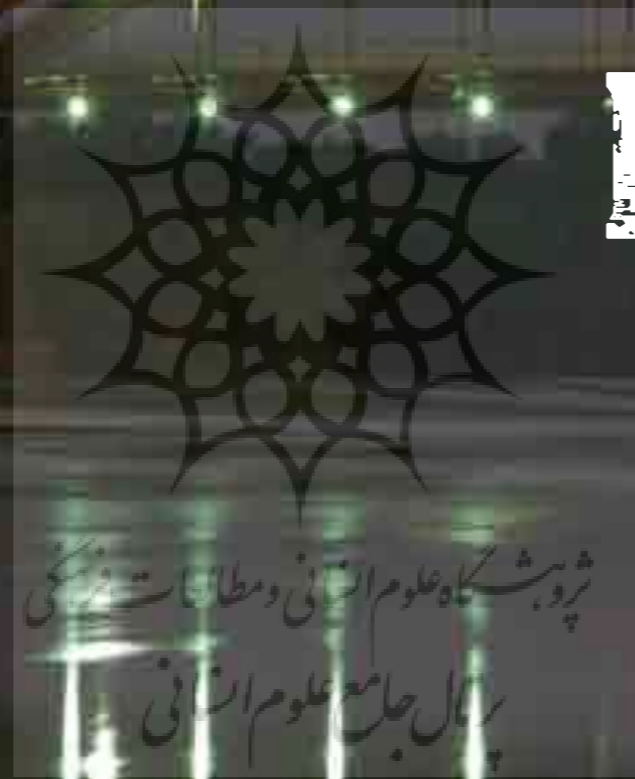

khuzestan.

دیار آب و آفتاب

استان خوزستان که با وسعتی بالغ بر ۶۷ هزار کیلومترمربع در جنوب غربی ایران واقع شده، یکی از مهم‌ترین و غنی‌ترین استان‌های کشور از نظر برخورداری از جاذبه‌های گردشگری است. وجود ارتفاعات سر به فلک کشیده و برفگیر، جنگل‌های سرسبز بلوط، آبشارها و مناظر زیبای طبیعی به همراه آب و هوایی مطلوب در فصل تابستان در شمال استان، وجود مرز مشترک آبی با خلیج فارس، جاری بودن رودخانه‌های کرخه، کارون، مارون، زهره، دز و ... که از هزاره‌های پیش از میلاد زیستگاه اقوام کهن ایرانی و مهد تمدن و کشت و کار بوده است، وجود تالاب بین‌المللی سادگان، تالاب میانگراں ایذه، بامدژ اهواز و هورالعظیم، چشمه‌های آب معدنی کراب، عین خوش، سیزنگر، گلگیر، وجود سد‌های عظیم دز، کرخه، کارون ۳، شهید عباسپور و دریاچه زیبای پشت این سدها، خوزستان را به یکی از مهم‌ترین مقاصد گردشگری کشور تبدیل کرده است.

تمدن و آثار برجای مانده از حکومت عیلامیان در شوش، هفت تپه، چغازنبیل، ایذه و بهبهان، هخامنشیان در شوش، اشکانیان در مسجدسلیمان، ساسانیان در شوشتر، دزفول و بهبهان و رامهرمز و تمدن دوره اسلامی در اکثر نقاط استان به همراه اماکن مذهبی و بقعه‌های متبرکه، همگی گویای تاریخ ارزنده و برابر این سرزمین است و بالاخره یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری استان خوزستان، یادگارهای برجای مانده از هشت سال دفاع مقدس اعم از مناطق عملیاتی، مزار شهداء، یادمان‌های شهدا و ... است.

شعبه پژوهش‌های علمی و مطالعات منطقه‌ای
پژوهشگاه علوم انسانی
پهنا

اقدامات انجام شده در سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خوزستان در سال ۸۷

در همین راستا، آقای صادق محمدی، ریاست سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خوزستان که از سال ۸۳ تا کنون در این عرصه مشغول به فعالیت است در تبیین اقدامات انجام شده درخصوص ایجاد زیرساخت‌های گردشگری و زمینه‌سازی جهت توسعه صنعت گردشگری در استان می‌گوید:

« طی سال‌های ۸۳ تاکنون اقدامات بسیاری جهت رشد و توسعه صنعت گردشگری و حفظ و صیانت از میراث فرهنگی و توسعه و ترویج صنایع دستی استان صورت پذیرفته است. در بخش میراث فرهنگی و از آن‌جا که در جای‌جای استان آثار باستانی و میراث فرهنگی کهن و گران‌بهای وجود دارد این سازمان تاکنون با برپایی ۸۹ کارگاه مرمتی اقدام به مرمت و بهسازی این بناها کرده است. این بناها پس از انجام عملیات مرمت و با تغییر کاربری تحت عنوان موزه، کافی نت و ... در حال خدمت‌رسانی به مردم خوزستان هستند. از این جمله می‌توان به بناهای سرای معین‌التجار اهواز، مسجد رنگونیه‌ای آبادان، پل صیحه اندیشک، خانه تیزنو، حمام کرناسیون، مسجد جامع و پل قدیم در دزفول، باغ امیرسپهدار رامهرمز، مسجد جامع و سرای افضل در شوشتر، قلعه تل باغملک، قلعه شوش، محوطه سرمسجد در مسجدسلیمان، کوشک نورآباد ایذه و تعداد زیادی از بناها، ساباط، خانه‌ها، بقاع متبرکه، باغ‌های تاریخی و ... اشاره کرد. تعداد آثار ثبت شده در فهرست آثار ملی کشور نیز از ۴۷۸ بنا در سال ۸۲ به ۷۹۵ بنا در سال ۸۷ رسیده است. ۲۸ اثر در زمینه میراث فرهنگی تعیین حریم شده و تاکنون ۴۵ پروژه مطالعاتی درخصوص نحوه مرمت بافت‌ها و بناهای تاریخی استان تهیه شده است.

در بخش گردشگری استان، اقدامات و پروژه‌های اجرایی و مطالعاتی بسیاری در جهت شناسایی جاذبه‌ها، ایجاد زیرساخت‌های گردشگری و توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ارتقاء جاذبه‌های مذکور به مقاصد گردشگری صورت پذیرفته است. شناسایی، معرفی، تصویب و مطالعه ۱۷ روستای هدف گردشگری، شناسایی، مطالعه و احداث ۲ مجتمع آب‌درمانی در سطح استان، همچنین هشت چشمه آب‌درمانی دیگر نیز در سطح استان شناسایی شده و در حال طی مراحل اولیه جهت احداث مجتمع‌های آب‌درمانی هستند. یکی از مهم‌ترین طرح‌هایی که در این بخش تهیه شده طرح جامع گردشگری استان است. این مطالعه به‌عنوان یک طرح بالادستی و جامع‌ترین مطالعاتی است که در زمینه شناسایی توانمندی‌های گردشگری، تجزیه و تحلیل فرآیند گردشگری و ارائه راهکارهای رشد استان تهیه شده و از این پس می‌تواند زمینه توسعه گردشگری استان را فراهم آورده و به‌همراه ۲۳ طرح مطالعاتی دیگر افق گردشگری استان را ترسیم کند.

به‌منظور احداث زیرساخت‌های گردشگری در روستای

هدف، مناطق نمونه گردشگری، سایت‌های گردشگری، دهکده‌ها و شهرک‌های تفریحی توریستی تاکنون ۴۵ پروژه در سطح استان اجرایی شده است. همسو با اعتبارات بخش دولتی، بخش خصوصی نیز با سرمایه‌گذاری در حدود ۱۱۰۰ میلیون ریال با روند توسعه استان در این زمینه همگام شده است. با مشارکت بخش خصوصی پروژه‌های احداث ۱۰ هتل، ایجاد ۳۰ مجتمع خدماتی-رفاهی، ۱۰ مجموعه کمپینگ، ۵۰ مجموعه سرویس بهداشتی، احداث سایت‌های گردشگری، رستوران‌های سنتی و ایجاد چهار شهرک تفریحی-توریستی در سطح استان در حال اجرا است. در حال حاضر تعداد تخت تأسیسات اقامتی استان ۴۰۷۸ تخت است. این آمار در سال ۸۳، ۳۳۴۰ تخت بوده است.

استان خوزستان هرساله پذیرای خیل عظیم کاروان‌های راهیان نور است که برای بازدید از مناطق عملیاتی، مزار شهداء و یادمان‌های هشت سال دفاع مقدس به خوزستان سفر می‌کنند اما متأسفانه امکانات اقامتی استان پاسخگوی نیاز این عزیزان نبوده لذا این سازمان به‌منظور خدمات‌رسانی بهتر کاروان‌های راهیان نور اقدام به احداث کمپینگ‌های ویژه کرده است. در حال حاضر، چهار کمپینگ کاروان‌های راهیان نور در خوزستان در حال احداث است.

یکی از موفق‌ترین سیاست‌هایی که دولت نهم در جهت توسعه گردشگری در سطح کشور اتخاذ کرده، ایجاد مناطق نمونه گردشگری بوده است. طی سفر اول هیأت دولت به استان خوزستان ۱۲ منطقه نمونه گردشگری و طی سفر دوم ۲۹ منطقه تصویب شده است. مطالعات تمامی مناطق مصوب در دور اول و تعدادی از مناطق مصوب در دور دوم پایان یافته و این مناطق در حال واگذاری به بخش خصوصی به‌منظور ایجاد تأسیسات گردشگری هستند.

دربخش فرهنگی نیز این سازمان با تهیه و توزیع بیش از یک میلیون اقلام فرهنگی سعی در شناساندن جاذبه‌های گردشگری استان به گردشگران بومی، ملی و بین‌المللی داشته است. شرکت در بیش از ۹۸ نمایشگاه، معرفی جاذبه‌های گردشگری و صنایع دستی نیز به‌همین منظور صورت پذیرفته است.

به هدف آشنایی گردشگران با قومیت‌ها، آداب و رسوم و میراث برجای مانده از گذشتگان تاکنون هفت موزه باستان‌شناسی و مردم‌شناسی در سطح استان راه‌اندازی شده است. انجام ۳۸ کاوش باستان‌شناسی در محوطه‌های تاریخی استان و راه‌اندازی و تجهیز هفت پایگاه در سایت‌های تاریخی استان نیز از مهم‌ترین اقدامات انجام شده در این زمینه بوده است.

یکی از مهم‌ترین ارکان رشد و توسعه صنعت گردشگری استان، آموزش افراد شاغل در این رشته است. در طی سال‌ها آموزش دوره‌های مدیران فنی و راهنمایان تور به‌صورت مداوم توسط سازمان صورت پذیرفته و دوره‌های آموزش صنایع دستی هر ساله در ۳۶ رشته و در ۱۷ مرکز آموزش صنایع دستی در سطح شهرها و روستاهای استان صورت پذیرفته است.»

برخی جاذبه‌های گردشگری استان و اقدامات سازمان:

سرای معین‌التجار اهواز: سرای معین‌التجار یکی از بناهای دوره قاجار است که توسط حاج محمدتقی معین‌التجار بوشهری و با همکاری محمد حسن خان سعدالدوله ساخته شده است. سرای معین‌التجار دارای یک راسته بازار بوده است که این مجموعه در قدیم تا پشت بیمارستان جندی شاپور وسعت داشته و یک مکان تجاری به‌حساب می‌آمده تا این‌که در سال ۱۳۱۳ با ساختن پل، بازار بریده شد و رونق اصلی آن و دادوستد نیز در قسمت سرا همچنان ادامه داشته است. به‌گفته یکی از کارکنان قدیمی بانک ملی اهواز اولین بانک ملی در خوزستان در سال ۱۳۰۷ در سرای معین‌التجار تأسیس شد و تا سال ۱۳۳۲ در این مکان فعالیت داشته است. بعد از بانک این مکان تبدیل به گمرک می‌شود. در سال ۱۳۳۲ کشتی‌های تجاری به این‌جا می‌آمدند و بارهای خود را در سرای معین‌التجار تخلیه می‌کردند. این اواخر از سرای معین‌التجار به‌صورت غرفه و یا به‌عنوان انبار استفاده می‌کردند.

در سال ۷۴ به‌علت آتش‌سوزی قسمت اعظم بازار از بین رفت و بیشتر ستون‌ها و سقف آن آسیب دید. آن‌چه مسلم است این‌که سرای معین‌التجار واقع در پشت راسته بازار و کنار رود کارون یکی از بناهای دوره قاجار بوده که بیشتر جنبه اقتصادی داشته و رونق خاصی به بازار می‌داده است.

عمده مصالح به‌کار رفته در این بنا آجر، تیر چوب جهت اجرای سقف‌ها و ستون‌های آجری و شفته آهک جهت اجرای پی‌ها و گچ و خاک جهت گبرایی است. بیشترین آسیب‌های وارده بر این اثر تاریخی عبارتند از: تخریب‌های انسانی، رطوبت صعودی و نزولی، آتش‌سوزی که هر کدام به‌نوعی به این بنا آسیب رسانده‌اند که می‌بایست راهکاری در جهت از بین بردن آسیب‌ها، همچنین مرمت آن اندیشیده شود.

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان خوزستان با تهیه پروژه آسیب شناسی و طرح مرمت سرای معین‌التجار که شامل جداول آسیب‌شناسی نقشه‌های وضع موجود، اقدامات پیشنهادی و اجرایی و دیتیل‌های اجرایی بوده گامی در جهت مرمت این بنا برداشته است.

عناوین اقدامات صورت گرفته با مبلغی بالغ بر ۸/۲۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال که از سال ۱۳۸۴ آغاز شده: آجرکاری ستون‌های گرده، اجرای تزئینات حصیری برش‌خورده با آجر، بند کشی سطوح آجری با ملات ماسه و سیمان سفید و پودر سنگ، اجرای سقف چوب و چندلی با چوب ساج هندی، اجرای عایق بام با ایزوگام درجه یک، اجرای پل چوبی بین ستون‌ها، برداشت گچ و آستر رویه چاره‌های آجری، اجرای سرستون آجری دارای تزئینات با آجر برش‌خورده، ساب زدن کلیه سطوح آجری، پاک‌سازی سطوح آجری از گل، اجرای نی و حصیر و تخته پرواز از روی تیرچوب‌های بام، ترمیم و تعویض چاره‌های آجری، مقاوم‌سازی ستون‌های رواق.

خانه محسنی بهبهان: خانه محسنی از خانه‌های تاریخی دوره قاجار در بافت قدیمی شهرستان بهبهان است که در گذشته به‌دلیل وجود اتاق‌های سه‌دری و پنج‌دری به خانه چهل‌دری معروف بوده است. این خانه دارای کلیه آرایه‌های معماری مربوط به خانه‌های قدیمی اعم از هشتی ورودی، میانسرا، مطبخ، اتاق‌های زمستان‌نشین و تابستان‌نشین است. مرمت خانه محسنی بهبهان از سال ۸۵ آغاز شده و در سال ۸۷ با اعتباری بالغ بر ۲۰۰۰ میلیون ریال به پایان رسیده است. عمده عملیات اجرایی انجام شده در این بنا شامل: استحکام‌بخشی ستون‌ها، مرمت و ترمیم تزئینات خون چینی، خشکانیدن زیرزمین، کف‌سازی کلیه فضاهای داخلی و خارجی، بدنه‌سازی کلیه فضاهای داخلی و خارجی، اصلاح سیستم برق‌کشی، نصب در و پنجره چوبی مناسب و... بوده است.

قلعه مدرسه خیرآباد: قلعه مدرسه خیرآباد یکی از بناهای منحصربه‌فرد باقی‌مانده از دوران صفویه در ایران است که با شماره ۳۴۸۰ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده و در شهرستان بهبهان واقع شده است. این عمارت با پلان چهارایوان در مسیر کاروانرو ارجان با مصالح آجری ساخته شده است. این بنا مقام آرایه‌های معماری خاص کاروانسراها مانند حجره، بارانداز، ایوان، حیاط مرکزی و... را داراست. کاروان‌سرای خیرآباد در دوره‌های بعدی تغییر کاربری داده و به‌عنوان مدرسه آیت‌الله وحید بهبهانی پذیرای طلاب بوده از این‌رو به قلعه مدرسه مشهور شده است. از خصوصیات این کاروانسرا می‌توان به ایوان‌های رفیع و اتاق‌های گوشواره با طاق کلمبو اشاره کرد. بقایای پی‌های بازار و چند بنای عام‌المنفعه دیگر در اطراف این بنا یافت شده که دستخوش تخریب فراوان شده و نشان از رونق این کاروانسرا در گذشته دارد. با توجه به اهمیت این بنا و دارا بودن ویژگی خاص معماری، سازمان میراث فرهنگی،

عکس: علی قراچندی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

صنایع دستی و گردشگری خوزستان از ابتدای سال ۸۳ اقدام به مرمت بنا کرده است. اهم عملیات مرمت صورت پذیرفته در قلعه مدرسه خیرآباد شامل این موارد است: پی‌یابی و آواربرداری قسمت‌های فروریخته بنا، استحکام‌بخشی دیوارها و پی، احداث کانال ناکش در اطراف بنا، مرمت طاق‌های فرسوده، دوخت و دوز ترک‌ها، عایق و شیب‌بندی بام، کف‌سازی آجری حجره‌های داخلی و حیاط، محوطه‌سازی اطراف بنا و نورپردازی بنا. عملیات مرمت این بنا با هزینه اعتباری بالغ بر ۹۰۰۰ میلیون ریال پایان یافته و مقرر است که قلعه مدرسه خیرآباد (کاروانسرای خیرآباد) به‌عنوان مرکز همایش‌های استان مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

حمام شاه رکن‌الدین دزفول: حمام شاه رکن‌الدین از بناهای شاخص موجود در مرکز محله شاه رکن‌الدین است که توسط سید معصوم شاهرکنی فرزند سیدفخرالدین (متوفی ۱۱۶۱ ه.ق) و سید عبدالله، فرزند سیدمعصوم ساخته شده است. این حمام در سال ۱۳۶۲ ه.ش. توسط اداره بهداشت تعطیل و همچون کلیه حمام‌های موجود در این منطقه به دلیل عدم رسیدگی و نیز تغییر شیوه زندگی مردم، روبه ویرانی و نابودی نهاد. این حمام که پس از گذشت مدتی به ویرانه‌ای تبدیل شده بود توسط سادات شاهرکنی در اختیار میراث فرهنگی قرار گرفت. عملیات مرمت این بنا در سال ۸۴ و ۸۵ صورت پذیرفته و درحال حاضر به‌عنوان کتابخانه تخصصی و کافی‌نت در محله شاه رکن‌الدین دزفول به‌کارگیری می‌شود.

این بنا از مصالحی مانند آجر، خشت و چوب، دیوارهای قطور و باربر که برخی از آن‌ها در دو لایه اجرا شده‌اند و نیز پوشش‌های قوسی و گنبددار و دو گنبد رفیع و طاق و تویزه‌های فراوان تشکیل شده‌است. شرح عملیات اجرایی صورت‌پذیرفته در بنا به شرح زیر است: آواربرداری، پی‌گردی و خواناسازی قسمت‌های آسیب‌دیده و پاک‌سازی مخازن آب حمام، تقویت پی‌ها و دیوارها، حذف الحاقات، درهای فلزی، دیوارها و سقف‌های طاق ضربی، مرمت بدنه‌ها، سقف‌ها و گنبدها، اجرای دیوارهای بیرونی و تزئینات دیوار شمالی و اجرای سردر و کف‌سازی کلیه بناها، مرمت مسیرهای دسترسی به آتش‌خانه، سربینه و گریه‌روها، سبک‌سازی سقف و اجرای اصولی و عایق‌کاری مناسب آن، ساخت درها مطابق با الگوی درهای قدیمی موجود در منطقه، تجهیز کافی نت و کتابخانه تخصصی.

سرای افضل شوستر: سرای افضل همان‌طور که از نام آن مشخص است متعلق به خاندان افضل بوده است. خانواده افضل یا افاضل از خانواده‌های قدیمی و سرشناس شوستر بوده‌اند. این خانواده از قدیم‌الایام به شغل تجارت غلات، حبوبات، پارچه و چرم مشغول بوده‌اند. خانواده افضل (از تاجران مهم شهر) با کشور هند نیز تبادل کالای تجاری (بازرگانی) داشته‌اند، بدین صورت که از شوستر به هند خرما، برنج، روغن حیوانی، پارچه و... صادر کرده و شمع کافوری، عطر، چای و... از هند به شوستر وارد می‌کرده است.

سرا محل تجارت عمده غلات، برنج، گندم و جو بود. دفتر تجار عمده فروش در طبقه همکف و شبستان نیز انبار بوده است. کاروانسرا تا دوره پهلوی دوم به کار خود ادامه می‌داد اما به‌مرور زمان نقش تجاری خود را با توسعه راه‌ها، گسترش و پیشرفت حمل‌ونقل و رونق اهواز به‌عنوان مرکز استان از دست داد. این مکان بعدها به‌عنوان انبار استفاده شد و در سال‌های اخیر متروک مانده بود. متأسفانه به دلایل گوناگون موقعیت خاص قرارگیری این بنا از نظر مرغوبیت قرارگیری در شهر، ارزش ریالی زمین، مالک بنا دو جبهه شمالی و شرقی را به فروش رساند. حدود سال ۱۳۷۵ بخشی از جبهه شرقی با

الحاق پلاک مجاور بخشی از بنا تخریب و بنای الحاقی جدید تأسیس می‌شود. در سال ۱۳۸۱، سازمان میراث فرهنگی خوزستان این سرا را خریداری و در تاریخ ۱۷/۱۲/۸۱ به شماره ثبت ۷۹۴۰ به ثبت آثار ملی ایران می‌رساند. از بناهای باقی‌مانده از خاندان افضل علاوه بر سرا می‌توان به حمام افضل، خانه افضل، دو عدد ساباط که به ساباط افضلان معروفند، اشاره کرد. البته قابل ذکر است که این مجموعه یک مسجد نیز به نام مسجد افضل داشته که تخریب شده است.

با توجه به موقعیت سرا در بافت و بازار این ویژگی را به‌خوبی توجیه می‌کند که این سرا از نظر ساختمانی و فضای شهری دارای ویژگی اقتصادی است با توجه به این موضوع که سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان سرای افضل را جهت راه اندازی بازارچه صنایع دستی خریداری کرده که در این راستا اهداف ذیل پیش‌بینی شد:

۱- تقویت فعالیت فرهنگی، تجاری، خدماتی که سرا و عناصر پیرامونش را به قسمت‌های دیگر بازار و نیز به پیکره شهر پیوند دهد که این هدف در پی تشخیص فرهنگی، اقتصادی، خدماتی و تجاری است که به این سرا و عناصر پیرامونش رونق بخشد و گسترش حوزه نفوذ بازار و تقویت نقش فرا محله‌ای آن را به دنبال داشته باشد. نقطه‌ی اتصال است بین بازار و محوره‌های قوی خیابان امام و طالقانی) ۲- ایجاد فضای شهری مناسب، فعال زنده و چند عملکردی به‌منظور بهره‌برداری شهروندان و گردشگران از فضاها. تقویت بعد فرهنگی- اجتماعی بازار با توجه به اهمیت این بعد در گذشته و کم‌رنگ شدن نقش سراها در دهه اخیر. ۳- ستفاده از این سرا به‌عنوان نمایشگاه و کارگاه صنایع دستی، صنایعی که فراموش شده اند.

عناوین اقدامات صورت‌گرفته با مبلغی بالغ بر ۵/۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از سال ۱۳۸۵ آغاز شده و در سال ۱۳۸۷ آماده بهره‌برداری است: انجام عملیات پاک‌سازی، خاکبرداری و تخلیه زباله‌ها از سرا، برداشت آندود سیمانی و گچ از جدارها، چیدن علف‌های هرز بام و اجرای کاهگل موقت بر بام، تخریب و حذف بخش‌های الحاقی و ناهمگون، سبک‌سازی بام و خندان کردن طاق‌ها، دوغاب‌ریزی و اجرای پوکه بر کلیه سطوح بام، حذف تیرهای چوبی رواق و اجرای مجدد آن‌ها با چوب سفید به ضخامت ۱۵ سانتیمتر، برداشتن آجرفرش کف حجره‌ها و راهروها، اجرای آجر فرش شبستان با آجر ۲۲×۲۲×۴، تقویت واستحکام‌بخشی جرزهای حجره‌های بیرونی و اجرای نماهای بیرونی، خالی کردن بندکشی‌های دیوارها، طاق‌ها و اجرای بندکشی مجدد با ملات ترکیبی، ساخت در و پنجره‌ها طبق الگوی موجود، اجرای تزئینات آجرکاری ورودی (خوون چینی)، اجرای بخشی از تأسیسات برقی شامل لوله‌گذاری و سیم‌کشی، آجرچینی و مرمت بام به‌صورت هره و آجر فرش.

عمارت صمیمی (رامهرمز): عمارت صمیمی یا باغ امیرسپهدار از باغ‌های سکونتی- حکومتی دوره قاجار است که متأثر از باغ‌های فرنگی ساخته شده است. این باغ شامل عمارت سردر و عمارت اندرونی است. عمارت سردر به‌عنوان فضای ورودی بوده و در بیشتر موارد محل استقرار و سکونت نگهبانان، باغبانان و سایر کارکنان خدماتی صاحب باغ و مهمانانش بوده است. عمارت اندرونی که همان کوشک میانی باغ است. دو اشکوب همکف و زیرزمین بنا شده است و محل کارهای حکومتی و دفتری بوده در دوران پهلوی این کوشک محل زندگی صاحب وقت باغ بوده است. پلان این کوشک هشت‌ضلعی نامتقارن و دارای ایوانی ستون‌دار در پیشانی بنا است. طبقه همکف شامل سرسرا، چهارطاق و یک سفره‌خانه است که دارای سقف‌های گنبدی از نوع چهاربخشی و طاق و تویزه می‌باشد. زیرزمین آن شامل دو اتاق و یک سرسرا است. در این بنا خیشخان و بارگیر نیز دیده می‌شود. مرمت بنا از سال ۱۳۸۴ توسط سازمان میراث فرهنگی استان خوزستان و با تأمین اعتبارات استانی بالغ بر ۹۰۰۰ میلیون ریال صورت گرفته که شامل این موارد است: آواربرداری و خواناسازی پلان بنا، استحکام‌بخشی دیوارها و پی‌ها، مرمت طاق‌های فرسوده، نصب در و پنجره، دوخت‌ودوز ترک‌ها، کف‌سازی فضاهای داخلی، برق‌کشی و نورپردازی، محوطه‌سازی فضای اطراف بنا، کوشک میانی بنا پس از تجهیز کامل به‌عنوان موزه باستان‌شناسی و مردم‌شناسی همچنین عمارت سردر به نمایشگاه و چاپخانه و باغ آن به‌عنوان محل بازدید عمومی احیاء می‌شود.